

СЭЛЭНГЭ АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

ГҮЙЦЭТГЭЛИЙН АУДИТЫН ДҮНГЭЭС

ХҮҮХЭД ХАМГААЛЛЫН ТАЛААР ТӨРӨӨС БАРИМТАЛЖ БУЙ
БОДЛОГО, ТҮҮНИЙ ХЭРЭГЖИЛТ, ҮР ДҮН

АУДИТЫН КОД: СЭА-2024/20-17-ШТА-ГА

Сүхбаатар сум 2024 он

Дарга, тэргүүлэх аудитор Ч.Энхтуяа
Утас: 70363040 Цахим хаяг: enkhtuyach@audit.gov.mn
Аудитын менежер Б.Батмөнх
Утас: 70363036 Цахим хаяг: batmunkhb@audit.gov.mn
Ахлах аудитор С.Баасансүрэн
Утас: 70362442 Цахим хаяг: baasansurens@audit.gov.mn
Аудитор Ж.Цогт
Утас: 70363036 Цахим хаяг: tsogtj@audit.gov.mn

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг
Дараах хаягаар авна уу: Цахим хуудас: www.audit.mn

“ХҮҮХЭД ХАМГААЛЛЫН ТАЛААР ТӨРӨӨС БАРИМТАЛЖ БУЙ БОДЛОГО, ТҮҮНИЙ ХЭРЭГЖИЛТ, ҮР ДҮН” ГҮЙЦЭТГЭЛИЙН АУДИТЫН ТАЙЛАНГААС

АУДИТЫН ЕРӨНХИЙ ДҮН

2019-2022 онуудад хүүхэд хамгааллын урьдчилан сэргийлэх ажилд төсвийн 60.0 орчим хувийг хуваарилан зарцуулж байсан бол 2023 онд хариу үйлчилгээнд батлагдсан төсвийн 73.0 хувийг зарцуулсан байна.

Хүүхэд хамгааллын талаар төрөөс баримталж буй бодлого, тогтолцоо оновчтой хэдий ч хэрэгжүүлэгч байгууллагуудын өөр хоорондын уялдаа холбоог хангаж ажиллаагүй байна.

Монгол Улсын хөгжлийн урт, дунд хугацааны бодлогын баримт бичгүүдтэй уялдуулан аймгийн хөгжлийн дунд, богино хугацааны бодлогын баримт бичигт хүүхэд хамгааллын зорилт, арга хэмжээг тусган хэрэгжүүлж байна.

Аймгийн ХГБХХГ нь Хүүхдийн төлөө зөвлөл, Хүүхдийн эрхийн хууль зүйн хорооны “Ажлын алба”-ны үүргийг өөр хооронд нь уялдуулаагүй, хангалтгүй гүйцэтгэсэн байна.

2019-2022 онуудад хүүхэд хамгааллын зардлын дийлэнх хувийг урьдчилан сэргийлэх ажилд зарцуулж байсан бол 2023 онд батлагдсан төсвийн 73.0 хувийг хариу үйлчилгээнд зарцуулсан байна.

Нөхцөл байдлын үнэлгээ хийсэн, хариу үйлчилгээ үзүүлсэн нийгмийн ажилтан, хамтарсан багийн гишүүдэд олгох урамшууллыг тооцож, төлөвлөөгүй байна.

Хүүхэд хамгааллын хариу үйлчилгээнд батлагдсан төсвийг урьдчилан сэргийлэх ажилд гүйлгэн зарцуулсан боловч гүйцэтгэлийг бодитоор тайлагнаагүй байна.

Хүүхэд хамгааллын үйл ажиллагаанд оролцогч талуудын хэрэгжүүлж буй үйл ажиллагааг нэгтгэх, үнэлэх ажил хангалтгүй байна.

Аймгийн Хүүхдийн төлөө зөвлөл нь хүүхэд хамгааллын үйл ажиллагаанд хяналт тавих чиг үүргээ бүрэн хэрэгжүүлээгүй байна.

Зарим салбарт хүүхэд хамгааллын бодлогын хэрэгжилт хангалтгүй байна.

Хүүхэд хамгааллын урьдчилан сэргийлэх арга хэмжээ авч байгаа хэдий ч хүүхдийн эсрэг гэмт хэргийн тоо нөлөөлөхүйцээр буурахгүй, бэлгийн хүчирхийлэлд өртсөн хүүхдийн тоо 2023 онд өмнөх оноос бараг 5 дахин өссөн байна.

“ХҮҮХЭД ХАМГААЛЛЫН ТАЛААР ТӨРӨӨС БАРИМТАЛЖ БУЙ БОДЛОГО, ТҮҮНИЙ ХЭРЭГЖИЛТ ҮР ДҮН” ГҮЙЦЭТГЭЛИЙН АУДИТЫН ТАЙЛАНГААС

Сэлэнгэ аймгийн Засаг даргын 2021-2024 оны үйл ажиллагааны хөтөлбөртэй уялдуулан баталсан Сэлэнгэ аймгийн 2021, 2022, 2023 оны хөгжлийн жилийн төлөвлөгөөнүүдэд хүүхэд хамгаалал, гэр бүлийн чиглэлээр тус бүр 4-6 арга хэмжээг тусган баталж, хэрэгжилтийг ханган, жил бүр тайлагнаж ирсэн байна.

Хүүхдийн хөгжил, хамгааллыг үе шаттай сайжруулах зорилгоор Засгийн газрын 2002 оны 245 дугаар тогтоолоор “Хүүхдийн хөгжил, хамгааллыг сайжруулах үндэсний хөтөлбөр”, 2017 оны 270 дугаар тогтоолоор “Хүүхдийн хөгжил, хамгааллын үндэсний хөтөлбөр”-ийг 2017-2021 онд хэрэгжүүлэхээр тус тус баталсан байна.

Хүүхдийн эрхийн тухай хуулийн 16 дугаар зүйлийн 16.1, 16.2 -т заасны дагуу аймгийн Засаг даргын 2017 оны А/44 дүгээр захирамжаар “Хүүхдийн төлөө зөвлөл”-ийн бүрэлдэхүүн, дүрмийг баталсан бол 2023 оны А/434 дүгээр захирамжаар бүрэлдэхүүнийг шинэчлэн баталсан байна.

Тус хуулийн 16 дугаар зүйлийн 16.5 дахь “Хүүхдийн төлөө үндэсний болон орон нутгийн зөвлөлийн ажлын албаны үүргийг хүүхэд, гэр бүлийн хөгжлийн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны байгууллага тус тус чиг үүргийн дагуу хэрэгжүүлнэ” гэсэн заалтын дагуу аймгийн ХГБХХГ нь зөвлөлийн ажлын албаны үүргийг гүйцэтгэж ирсэн бөгөөд тус газрын даргыг “Хүүхдийн төлөө зөвлөл”-ийн ажлын албаны дарга буюу нарийн бичгийн даргаар томилон ажиллуулсан байна.

Аудитын явцад Хүүхдийн эрхийн хууль зүйн хорооны үйл ажиллагааны үр дүнг тулган баталгаажуулахад дараах зөрчлүүд илэрлээ. Үүнд:

- 2019 онд 82, 2020 онд 46, 2021 онд 18, 2022 онд 13, 2023 онд 15 зэрэг нийт 174 хүүхдэд хууль, эрх зүйн үйлчилгээ үзүүлсэн гэж тайлагнасан боловч санхүүжилт гарсан үйлчилгээнүүдийг нотлох баримтаар баталгаажуулсан бол үнэ төлбөргүй зөвлөгөө өгсөн ажлууд нь нотлох баримтаар бүрэн нотлогдохгүй байна.
- Тус хорооны 2023 оны 01 дүгээр сарын 16-ны өдрийн 1 хуралдааны явцыг тэмдэглэлээр баталгаажуулсан бөгөөд бусад хуралдаан нь хурлын тэмдэглэлээр баталгаажаагүй байна.
- Хүүхдийн эрхийн хууль зүйн хороо нь 2022 онд 3 зорилт, 22 арга хэмжээг хэрэгжүүлэхээр төлөвлөсөн боловч аймгийн Хүүхдийн төлөө зөвлөлийн даргаар батлуулаагүй байгаа нь Хүүхдийн эрхийн хууль зүйн хорооны бүрэлдэхүүн, зохион байгуулалт, үйл ажиллагааны журмын 4.4.2 дахь заалтыг зөрчсөн байна. Уг төлөвлөгөөний хэрэгжилтийг 53.1 хувиар үнэлж, тайлагнасан боловч үнэлгээний мөрөөр арга хэмжээ аваагүй байна. Тайлагнасан ажлын 5 нь хэрэгжилтийн нотлох баримтаар баталгаажсан бол 12 нь нотлох баримтаар баталгаажаагүй байна.
- Харин 2023 онд 3 зорилт, 19 арга хэмжээ бүхий жилийн төлөвлөгөөг боловсруулж, аймгийн Хүүхдийн төлөө зөвлөлийн даргаар батлуулсан бөгөөд хэрэгжилтийг 63.1 хувиар үнэлж, тайлагнасан боловч үнэлгээний мөрөөр арга хэмжээ аваагүй байна. Тайлагнасан ажлын 5 нь хэрэгжилтийн нотлох баримтаар баталгаажсан бол 11 нь нотлох баримтаар баталгаажаагүй байна.
- Дээрх журам хэрэгжсэнээс хойш буюу 2022, 2023 оны үйл ажиллагааны тайланг Хүүхдийн төлөө зөвлөлд тайлагнаагүй байна. Энэ нь ХНХ-ын сайд, ХЗДХ-ийн сайдын 2021 оны А/190/А/280 дугаар хамтарсан тушаалаар баталсан “Хүүхдийн эрхийн хууль зүйн хорооны бүрэлдэхүүн, зохион байгуулалт, үйл ажиллагааны журам”-ын 4.13 дахь заалтыг зөрчсөн байна.

“ХҮҮХЭД ХАМГААЛЛЫН ТАЛААР ТӨРӨӨС БАРИМТАЛЖ БУЙ БОДЛОГО, ТҮҮНИЙ ХЭРЭГЖИЛТ ҮР ДҮН” ГҮЙЦЭТГЭЛИЙН АУДИТЫН ТАЙЛАНГААС

Сэлэнгэ аймгийн ХГБХХГ-ын 2019-2023 оны төсөвт үндсэн чиг үүрэгт хамаарах хүүхдийн хөгжил хамгаалал, залуучууд, гэр бүлийн хөгжил, хамгаалал зэрэг нийгмийн бүлэгт чиглэсэн хөтөлбөрүүдийн төсвийг хөтөлбөр тус бүрээр, эдийн засгийн ангиллаар бус “Бусад нийтлэг ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамжийн зардал” гэсэн ангилалд бөөн дүнгээр баталсан байна. эдийн засгийн ангиллаар бус “Бусад нийтлэг ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамжийн зардал” гэсэн ангилалд бөөн дүнгээр баталсан байна.

Аймгийн ХГБХХГ-ын нийт батлагдсан төсөв, түүнд хүүхэд хамгааллын хөтөлбөрийн батлагдсан төсвийн эзлэх хувийн жинг он тус бүрээр хүснэгтлэн харуулбал:

Тайлант он	2019	2020	2021	2022	2023
Нийт батлагдсан төсөв	394.3	493.8	473.8	687.9	1,117.1
Бусдаар нийтлэг ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамжийн зардал	165.9	191.1	197.0	141.0	213.4
Үүнээс: Хүүхэд хамгааллын хөтөлбөрийн зардалд	83.9	109.0	109.9	108.4	188.6
Нийт төсөвт хүүхэд хамгаалах хөтөлбөрийн төсвийн эзлэх хувь	21.3	22.1	23.2	15.7	16.9

Дээрх хүснэгтээс харахад хүүхэд хамгааллын хөтөлбөрийн зардалд 2019-2021 онуудад нийт батлагдсан төсвийн 21.3-23.2 хувийг зарцуулахаар төсөв баталж байсан бол 2022 онд 15.7, 2023 онд 16.9 хувийг баталж, сүүлийн 2 жилд өмнөх онуудаас буурах хандлагатай болж ирсэн байна.

2023 онд дээрх хуулийн 12 дугаар зүйлийн 12.6-д заасан нөхцөл байдлын үнэлгээ хийсэн, хариу үйлчилгээ үзүүлсэн нийгмийн ажилтан, хамтарсан багийн гишүүнд олгох 27.3 сая төгрөгийн /өмнөх оны тохиолдлын тоогоор тооцов/ нэмэгдэл, урамшууллыг тооцож, төлөвлөөгүй байна.

2019-2022 онуудад шуурхай тусламжийн үйлчилгээний болон хамгаалах, нөхөн сэргээх үйлчилгээний зардлыг нэгтгэж, урьдчилан сэргийлэх үйлчилгээний зардлыг салгаж төлөвлөж байсан бол 2023 оноос эхлэн дээрх 3 ангилал тус бүрээр төсвийг төлөвлөсөн байна. Үүнийг хүснэгтээр харуулбал:

Зардлын ангилал	Шуурхай тусламжийн үйлчилгээний зардал	Хамгаалах, нөхөн сэргээх үйлчилгээний зардал	Урьдчилан сэргийлэх үйлчилгээний зардал	Нийт батлагдсан төсөв	Нийт ХХ-ын төсөвт урьдчилан сэргийлэх үйлчилгээний эзлэх хувь
2019		33.6	50.3	83.9	60.0
2020		43.6	65.4	109.0	60.0
2021		44.0	65.9	109.9	60.0
2022		43.4	65.0	108.4	60.0
2023	4.5	133.1	51.0	188.6	27.0
Нийт батлагдсан төсөв	4.5	297.7	297.6	599.8	49.6

Аудитын дүнгээс харахад жил бүр хүүхэд хамгааллын төсвийг нэмэгдүүлэн баталж байгаа боловч хүчирхийлэлд өртсөн, эрх нь зөрчигдсөн хүүхдийн тоо буурахгүй байгаа нь хүүхэд хүчирхийлэлд өртсөний дараа бус хүчирхийлэл гарахаас урьдчилан сэргийлэх, хүчирхийллийг эрт илрүүлэх, хамгаалах үйл ажиллагаанд төсвийг чиглүүлж, эрсдэлт гэр бүл болон олон нийтэд чиглэсэн сургалт, нөлөөллийн ажлыг сайжруулах нь зүйтэй гэж үзэж байна.

Батлагдсан төсвийн зарцуулалтыг анхан шатны баримт, материалтай тулган шалгахад зардлын арга хэмжээ хооронд гүйлгэн зарцуулсан боловч гүйцэтгэлийг бодитоор тайлагнаагүй 9.5 сая төгрөгийн зөрчил илэрлээ.

“ХҮҮХЭД ХАМГААЛЛЫН ТАЛААР ТӨРӨӨС БАРИМТАЛЖ БУЙ БОДЛОГО, ТҮҮНИЙ ХЭРЭГЖИЛТ ҮР ДҮН” ГҮЙЦЭТГЭЛИЙН АУДИТЫН ТАЙЛАНГААС

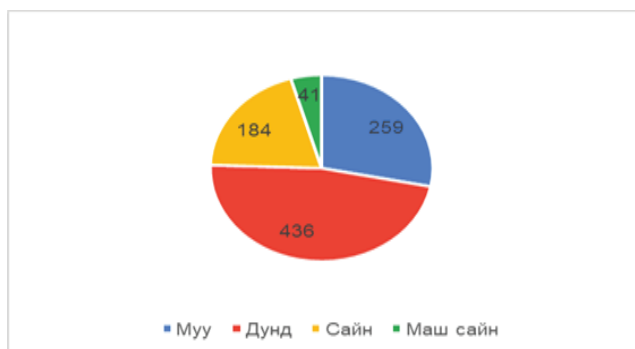
Хүүхэд хамгааллын тухай хуулийн 22 дугаар зүйлийн 22.1.4-т “Хүүхэд хамгаалалд төрийн байгууллагуудын оролцоог үнэлэх” гэж заасан байдаг. Гэвч холбогдох байгууллагаас хүүхдийн эрхийг хамгаалахад чиглэгдсэн оролцогч талуудын үйл ажиллагааг үнэлж, дүгнэх салбарын онцлогт нийцсэн шалгуур үзүүлэлт, нарийвчилсан аргачлалыг боловсруулж, батлуулаагүй байна.

Хүүхдийн эрхийн тухай хуулийн 21 дүгээр зүйлийн 21.1 -д заасны дагуу аймгийн ГБХЗХГ /тухайн үеийн нэршлээр/ -аас НҮБ-ын Хүүхдийн эрхийн хорооноос Монгол Улсын 5 дугаар тайлан илтгэлд өгсөн зөвлөмжийг хэрэгжилтийг 32 үзүүлэлтээр гаргаж, дунджаар 94.8 хувийн биелэлтэй тайлагнасан байна.

Аудитад хамрагдаж буй 2019-2023 онд Сэлэнгэ аймагт хүүхэд хамгааллын чиглэлээр олон улсын байгууллага болон төрийн бус байгууллагаас тусгайлсан хөтөлбөр хэрэгжүүлээгүй байна.

Хүүхэд хамгааллын бодлогыг хэрэгжүүлэх чиглэлээр Хөдөлмөр, нийгмийн хамгааллын сайдын 2022 оны А/110 дугаар тушаалаар “Хүүхэд хамгааллын бодлогыг хэрэгжүүлэх үлгэрчилсэн заавар”-ыг баталсан боловч уг үлгэрчилсэн зааврыг үндэслэн бодлогын баримт бичгийн үр дүнг үнэлэх шалгуур үзүүлэлт, аргачлалыг боловсруулж, мөрдөөгүй байна.

Аудитын явцад 920 иргэнээс авсан санал асуулгаар “Хүүхэд хамгааллын үйл ажиллагааны үр дүнг та хэрхэн дүгнэж байна вэ?” гэсэн асуултад нийт оролцогчдын 28.2 хувь буюу 259 иргэн муу, 47.4 хувь буюу 436 иргэн дунд гэж үнэлсэн бол 24.4 хувь буюу 225 иргэн маш сайн, сайн гэж үнэлсэн байна. Уг үнэлгээг дүрслэлээр харуулбал:

Хүүхэд хамгааллын тухай хуулийн 11 дүгээр зүйлийн 11.2 -т заасны дагуу Хүүхдийн төлөө үндэсний зөвлөлийн 2014 оны 01 дүгээр тогтоолыг үндэслэн ХТҮГ /тухайн үеийн нэршлээр/-ын даргын 2014 оны Б/49 дүгээр тушаалаар хүүхэд хамгааллын шуурхай тусламж, үйлчилгээний тогтолцоог хөгжүүлэх зорилгоор “108 хүүхдийн тусламжийн утас”-ыг ажиллуулж эхэлсэн байна.

Аудитад хамрагдаж буй 2019 онд 96, 2020 онд 159, 2021 онд 198, 2022 онд 242, 2023 онд 252 зэрэг нийт 947 дуудлага бүртгэгдсэнийг төрлөөр нь хүснэгтээр харуулбал:

№	Хүүхэд хүчирхийлэлд өртсөн төрөл	Он, хүүхдийн тоо					Нийт
		2019	2020	2021	2022	2023	
1	Бие махбодын хүчирхийлэлд өртсөн	20	55	53	56	67	251
2	Бэлгийн хүчирхийлэлд өртсөн	13	1	7	9	5	35
3	Үл хайхрах хүчирхийлэлд өртсөн	24	51	61	53	59	248
4	Сэтгэл санааны хүчирхийлэлд өртсөн	17	21	39	74	78	229
5	Бусад	22	31	38	50	43	184
	Нийт	96	159	198	242	252	947
	Дуудлага мэдээллийг шийдвэрлэсэн байдал /хувиар/	96.9	96.8	99.8	100	100	98.9

“ХҮҮХЭД ХАМГААЛЛЫН ТАЛААР ТӨРӨӨС БАРИМТАЛЖ БУЙ БОДЛОГО, ТҮҮНИЙ ХЭРЭГЖИЛТ ҮР ДҮН” ГҮЙЦЭТГЭЛИЙН АУДИТЫН ТАЙЛАНГААС

Хүүхэд хамгааллын тухай хуулийн 18 дүгээр зүйлийн 18.1.6 -д зааснаар хамтарсан багт 8 удаа, эцэг эх, хүүхдэд 45 зэрэг нийт 53 удаагийн сургалтыг зохион байгуулж, нийт 98.7 сая төгрөгийг зарцуулсан байна. Дэлгэрэнгүйг хүснэгтээр харуулбал:

Сургалтын тоо		2019	2020	2021	2022	2023	Нийт
Хамтарсан багийн гишүүдийг чадавхжуулахад	Хамтарсан багийн гишүүд	201	117	267	106	40	731
	Зарцуулсан зардал /сая төгрөгөөр/	1.4	6.1	4.0	3.9	2.2	17.6
Сургалт	Эцэг эх, асран хамгаалагч	1213	240	2782	3303	3842	11380
	Хүүхэд	1735	423	1643	2051	2597	8449
	Зарцуулсан зардал /сая төгрөгөөр/	9.0	29.6	11.3	9.8	21.4	81.1
Нийт сургалтын үйл ажиллагаанд зарцуулсан зардал /сая төгрөгөөр/		10.4	35.7	15.3	13.7	23.6	98.7

2018 онд Сэлэнгэ аймгийн Алтанбулаг, Мандал сумдад түр хамгаалах байр ажиллуулж, Хөдөлмөр, нийгмийн хамгааллын сайдын 2017 оны А/116 дугаар тушаалаар баталсан “Түр хамгаалан байрлуулах үйлчилгээ үзүүлэх журам”-ын 9 дүгээр зүйлийн дагуу улс, орон нутгийн төсвөөс 2019-2023 онуудад олгосон санхүүжилтийг зориулалтын дагуу 275.4 сая төгрөгийг зарцуулсан байна.

2022 онд Хууль зүй, дотоод хэргийн яам, Азийн хөгжлийн банк хамтран “Хүүхэд, эмэгтэйчүүдийн эсрэг гэр бүлийн хүчирхийлэлтэй тэмцэх төсөл”-ийн хүрээнд 301.0 сая төгрөгийн санхүүжилттэйгээр Сүхбаатар суманд түр хамгаалах байр барьсан байна.

Аудитад хамрагдаж буй 2019-2023 онд Азийн хөгжлийн банк, Европын холбоо, Швейцарын хөгжлийн агентлаг, Япон улсын Ядуурлыг бууруулах сан, Дэлхийн зөн Монгол ОУБ-ын Сэлэнгэ орон нутгийн хөгжлийн хөтөлбөр зэрэг олон улсын байгууллагуудын нийт 60.1 сая төгрөгийн санхүүжилтээр дараах төслүүдийг хэрэгжүүлсэн байна.

Тайлант онуудад хэрэгжүүлсэн төслийн явц болон хэрэгжилтийг санхүүжүүлэгч байгууллагаас хэрхэн хянаж, баталгаажуулсан талаар холбогдох мэргэжилтнээс асуулга, тодруулга авахад хяналтын тайланг зөвхөн захиалагч байгууллагад хүргүүлэн, хэрэгжүүлэгч байгууллагад ямар нэгэн тайлан мэдээ хүргүүлээгүй, хөрөнгийн зарцуулалтад хяналт, шалгалт хийгдээгүй байна.

Хүүхэд хамгааллын зардал	2019 он		2020 он		2021 он		2022 он		2023 он	
	Хувь	Дүн	Хувь	Дүн	Хувь	Дүн	Хувь	Дүн	Хувь	Дүн
Хариу үйлчилгээ	40.1	33.6	40.1	43.6	43.6	44.0	40.0	43.3	73.0	137.6
Урьдчилан сэргийлэх ажил	59.9	50.3	59.9	65.1	56.4	56.9	60.0	65.0	27.0	50.9
Хүүхэд хамгаалалд батлагдсан төсөв	100.0	83.9	100.0	108.7	100.0	100.9	100.0	108.3	100.0	188.5

Хүснэгтээс харахад 2019-2022 онуудад хүүхэд хамгааллын зардлын төсвийн 50.3-65.1 хувийг урьдчилан сэргийлэх ажилд зарцуулсан бол 2023 онд 27.0 хувь буюу 50.9 сая төгрөгийг урьдчилан сэргийлэх үйл ажиллагаанд, 73.0 хувийг буюу 137.6 сая төгрөгийг хариу үйлчилгээнд зарцуулсан байна.

“ХҮҮХЭД ХАМГААЛЛЫН ТАЛААР ТӨРӨӨС БАРИМТАЛЖ БУЙ БОДЛОГО, ТҮҮНИЙ ХЭРЭГЖИЛТ ҮР ДҮН” ГҮЙЦЭТГЭЛИЙН АУДИТЫН ТАЙЛАНГААС

Аймгийн Хүүхдийн эрхийн хууль зүйн хорооны 2022, 2023 оны үйл ажиллагааны төлөвлөгөөнд Ажлын алба нь Цагдаагийн газар болон ШШГГ-тай хамтран гэмт хэрэг үйлдсэн, зөрчил гаргасан хүүхдийг дахин гэмт хэрэг үйлдэх, зөрчил урьдчилан сэргийлэх ажлыг төлөвлөн, хэрэгжилтийг нь тайлагнасан байна.

Аудитад хамрагдаж буй 2019-2023 онд бүртгэгдсэн насанд хүрээгүй хүүхдийн эсрэг гэмт хэргийн тоон мэдээллийг хүснэгтээр харуулбал:

№	Үзүүлэлт	Он				
		2019	2020	2021	2022	2023
1	Гэмт хэргийн улмаас хохирсон хүүхдийн тоо	78	37	41	53	54
2	Гэмт хэргийн улмаас нас барсан хүүхдийн тоо	9	8	6	3	4
3	Гэмт хэргийн улмаас гэмтсэн хүүхдийн тоо	16	14	27	28	17
4	Бэлгийн хүчирхийлэлд өртсөн хүүхдийн тоо	40	13	9	5	24
5	Гэр бүлийн хүчирхийлэлд өртсөн хүүхдийн тоо	*	40	11	58	48
6	Гэр бүлийн хүчирхийллийн улмаас хохирсон хүүхэд	*	5	11	7	6
7	Амиа хорлож нас барсан хүүхдийн тоо	9	11	3	*	1

Хэдийгээр Хүүхдийн эрхийн хууль зүйн хорооноос хүүхдийн эсрэг гэмт хэргийн суурь шалтгааныг судалж, урьдчилан сэргийлэх арга хэмжээ авч байгаа хэдий ч хүүхдийн эсрэг гэмт хэргийн тоо нөлөөлөхүйцээр буурахгүй, ялангуяа бэлгийн хүчирхийлэлд өртсөн хүүхдийн тоо 2023 онд өмнөх оноос бараг 5 дахин өссөн байна.

АУДИТЫН ЗӨВЛӨМЖ

Аудитын дүн, дүгнэлтэд үндэслэн дараах арга хэмжээг авч хэрэгжүүлэхийг дор дурдсан албан тушаалтнуудад зөвлөж байна. Үүнд:

Аймаг, сумдын Засаг дарга бөгөөд Хүүхдийн төлөө зөвлөлийн дарга нарт:

- Алсын хараа 2050, Засгийн газрын 2024-2028 оны үйл ажиллагааны хөтөлбөртэй уялдуулах замаар Засаг даргын 2024-2028 оны үйл ажиллагааны хөтөлбөр, хөгжлийн жилийн төлөвлөгөөнд хүүхэд хамгааллын үр нөлөө бүхий асуудлыг төлөвлөж, хэрэгжилтийг ханган, үнэн зөв тайлагнаж байх.
- Хүүхдийн төлөө зөвлөлийг нэгдсэн удирдлагаар ханган, үйл ажиллагаанд үнэлэлт дүгнэлт өгөх, дүн шинжилгээ хийх замаар цаашид хэрэгжүүлэх үр нөлөө бүхий бодлого, шийдвэрийг тодорхойлж, үйл ажиллагааг тогтмолжуулах.
- Хүүхэд хамгааллын салбар дундын зохицуулалтыг ханган дэмжих, хэрэгжилтийг хангах, хүүхэд хамгааллын үр нөлөө бүхий арга хэмжээг хэрэгжүүлсний үндсэн дээр хүүхдийн эрх зөрчигдөх, хүүхдийн эсрэг, хүчирхийллийн гэмт хэргээс урьдчилан сэргийлэх.

Аймгийн Хүүхэд, гэр бүлийн хөгжил, хамгааллын газрын дарга П.Оюун-д:

- Холбогдох хууль, журмыг хэрэгжүүлэх замаар аймгийн Хүүхдийн төлөө зөвлөл, Хүүхдийн эрхийн хууль зүйн хорооны “Ажлын алба”-ны үйл ажиллагааг сайжруулж, холбогдох мэдээ, тайлан, төлөвлөгөөг баталгаажуулан архивын нэгж болгон хадгалах.
- Аймгийн Хүүхдийн төлөө зөвлөл, хүүхэд хамгааллын үйл ажиллагааны нөхцөл байдалд хяналт шинжилгээ хийж, бодит үнэлэлт дүгнэлт өгсний үндсэн дээр цаашид хэрэгжүүлэх үр нөлөө бүхий арга хэмжээг төлөвлөж, хэрэгжүүлэх.
- “Хүүхэд хамгааллын үйлчилгээг санхүүжүүлэх аргачлал, үйлчилгээний зардлын норматив”-ыг баримтлах замаар хүүхэд хамгааллын төсөвт нөхцөл байдлын үнэлгээ хийсэн, хариу үйлчилгээ үзүүлсэн нийгмийн ажилтан, хамтарсан багийн гишүүнд олгох урамшууллыг тооцож, төсвийг иж бүрэн төлөвлөх.
- Хүүхэд хамгаалах байрны хэрэгцээ шаардлага, орон тоо, төсвийг тооцоо судалгаан дээр үндэслэж бодитоор төлөвлөх замаар үйл ажиллагаа явуулах хэвийн нөхцөлөөр хангах.
- Төсвийн зарцуулалтад холбогдох хууль, журмыг хэрэгжүүлэх замаар хүүхэд хамгааллын урьдчилан сэргийлэх болон хариу үйлчилгээний батлагдсан төсвийг зориулалтын